

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **nezl. D. Š.**, zast. H. S., zákonnou zástupkyní, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2018, č. j. OAM-45/ZA-P07-K02-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 6. 2020, č. j. 2 Az 32/2018 - 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Městský soud v Praze shora uvedeným rozsudkem zamítl. Městský soud konstatoval, že obecným námitkám týkajícím se nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci nelze přisvědčit. Soud po podrobném přezkoumání skutkových zjištění žalovaného ve vztahu k jednotlivým formám mezinárodní ochrany uvedl, že žalovaný řádně zjistil skutkový stav věci, obstaral si dostatečně aktuální informace o zemi původu žalobce, tyto podklady náležitě a dostatečně zhodnotil a zabýval se přitom všemi okolnostmi případu a srozumitelným a přezkoumatelným způsobem odůvodnil, proč nebylo možné žalobci udělit některou z forem mezinárodní ochrany, přičemž soudem nebylo zjištěno žádné pochybení ze strany žalovaného.

[3] Městský soud nesouhlasil ani s tím, že by žalovaný nevycházel z dostatečně aktuálních informací. V tomto ohledu uvedl, že si obstaral dostatek aktuálních, objektivních a relevantních informací z respektovaných, nezávislých a nestranných zdrojů. Připomenul, že postavení dítěte žádajícího o mezinárodní ochranu se ve většině případů odvíjí od postavení rodiče či rodičů žádajících rovněž o udělení mezinárodní ochrany; v

případě, kdy se dítě narodilo na území České republiky a důvody žádosti o mezinárodní ochranu jsou odvozeny od důvodů jeho rodiče, kterému byla žádost o azyl zamítnuta, je tak namístě i v jeho případě legitimně očekávat zamítavé rozhodnutí správního orgánu. Městský soud souhlasil s tím, že zákonná zástupkyně žalobce v řízení neuvedla žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Důvody uvedené zákonnou zástupkyní žalobce označil žalovaný za ryze ekonomické, přičemž ani ekonomická nouze v zemi původu bez dalšího nepředstavuje důvod pro udělení azylu. Tímto důvodem pak není ani zhoršená bezpečnostní situace na Ukrajině. Městský soud ve shodě se žalovaným neshledal ani důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů.

II. Argumenty kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatel namítal, že městský soud se nevypořádal dostatečným způsobem s námitkou porušení zásady materiální pravdy obsažené v § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť tuto námitku vypořádal pouze zcela obecně; z odůvodnění napadeného rozsudku nebylo jasné, které konkrétní podklady a skutečnosti byly v rámci soudního přezkumu posuzovány a zda byl tedy skutkový stav skutečně dostatečně zjištěn. Stěžovatel poukázal na to, že podklady, z nichž správní orgán při posouzení vycházel, byly v zásadě nedostatečné, neboť některé z těchto podkladů jsou duplicitní a navzájem ze sebe vycházejí. Stěžovatel konstatoval, že zde opět absentuje konkrétní posouzení užití a výkladu informací obsažených v těchto podkladech.

[6] Stěžovatel nesouhlasil s tím, že by v řízení byly uváděny čistě ekonomické důvody; podle něj bylo nutné připočítat k těmto tvrzením také bezpečnostní situaci v zemi původu stěžovatele, která byla dle něj v rámci odůvodnění napadeného rozsudku bagatelizována. Tyto dva důvody by přitom společně představovaly důvod pro udělení azylu.

[7] Městský soud se podle stěžovatele taktéž nevypořádal s námitkami týkajícími se neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Podle stěžovatele vůbec nedošlo k přezkumu, zda správní orgán k zásadním tvrzením ohledně důvodů hodných zvláštního zřetele přihlédl. Mělo dojít k řádnému posouzení podkladů, z nichž správní orgán vycházel; k tomu však nedošlo. Stěžovatel pak namítal, že nedošlo ani k posouzení otázky intenzity zásahu, který by mohlo v jeho případě představovat neudělení mezinárodní ochrany a následnou nutnost opustit území České republiky a faktické odtržení stěžovatele od minimálně jednoho z rodičů. Takový zásah by byl podle něj v rozporu s nejlepším zájmem dítěte ve smyslu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Stěžovatel k tomu poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2011, č. j. 2 Azs 8/2011 - 55. Městský soud však tuto námitku nijak nereflektoval.

pokračování

[8] Stěžovatel závěrem poukázal na to, že v jeho případě došlo k novým skutečnostem, které mají vliv na posouzení jeho nároku a zejména na udělení doplňkové ochrany. Uvedl, že jeho otec získal pobytové oprávnění a tímto tedy byla posílena nepřiměřenost případného negativního rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se při posuzování věci stěžovatele nedopustil nezákonnosti a rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem o azylu a správním řádem; byly taktéž shromážděny všechny podklady. Poukázal na vyjádření k žalobě a uvedl, že nemá důvod jakkoliv měnit závěry v něm uvedené. Za zákonný považoval taktéž rozsudek městského soudu, který se podrobně, jasně, srozumitelně a v souladu se zákonnými požadavky vypořádal se žalobními body. Konstatoval, že žádost byla podána z čistě ekonomických důvodů a nesouhlasil s tím, že by měl být stěžovateli udělen humanitární azyl. Za nedůvodnou považoval také námitku týkající se nových skutečností.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 s. ř. s.).

[11] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ vyložil.

[12] Nejvyšší správní soud přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal. Kasační stížnost je nepřijatelná.

[13] Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o nepřijatelnosti odůvodněno. Přesto soud dále stručně uvede, proč věc stěžovatele nesplňuje podmínky přijatelnosti, resp. ani v dalším nepřesahuje jeho zájmy natolik, aby se jí soud podrobně věcně zabýval.

[14] Stěžovatel svou kasační argumentaci zaměřil na nepřezkoumatelnost rozsudku, přičemž namítal celou řadu jeho nedostatků. Nejvyšší správní soud nezjistil, že by napadený rozsudek trpěl vadami, které podle jeho setrvalé judikatury zakládají důvod nepřezkoumatelnosti. Na její závěry ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod, pro stručnost odkazuje (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS; či ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS). Napadený rozsudek nelze považovat za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Z jeho odůvodnění je zřejmé, že soud vystihl podstatu věci a při posouzení věci vycházel z relevantních skutečností. Nejvyšší správní soud dále rozvede jednotlivé námitky uplatněné v kasační stížnosti.

[15] Z obsahu správního spisu vyplynulo, že stěžovatel pobývá na území České republiky ode dne svého narození. Pohovor k žádosti o udělení ochrany byl proveden se zákonnou zástupkyní žadatele, a to pro jeho nízký věk. Zákonná zástupkyně uvedla, že její rodiče bydlí na Ukrajině, jsou v důchodu. Do České republiky by taktéž ráda přivedla svou dceru, která s nimi žije na Ukrajině. Její manžel na území České republiky pracuje a chtějí tu žít legálně. Na Ukrajině není práce, a tedy neví, co by tam dělali. Uvedla, že v České republice je to jiné než na Ukrajině, jsou zde nemocnice i léky. Zákonná zástupkyně žila na Ukrajině naposledy se svými rodiči; v současné době by tam však již žít nemohli, neboť tam není místo. Na otázku, co by konkrétně hrozilo jejímu synovi v případě návratu na Ukrajinu, uvedla, že pokud by byl nemocný, nemohli by ho vzít ani do nemocnice nebo mu koupit mléko, protože na Ukrajině není práce. K dotazu, zda by ve vlasti hrozilo nějaké nebezpečí jejímu manželovi, uvedla, že mu několikrát dorazily dopisy, že musí na vojnu. Pokud by ho povolali, neměli by co jíst. Sdělila, že zdravotní stav stěžovatele je dobrý.

[16] Stěžovatel nejprve namítal, že se soud nedostatečně vypořádal s námitkou porušení zásady materiální pravdy. Městský soud k tomu uvedl, že tyto zcela obecné a blíže nezargumentované námitky nepovažuje za důvodné. Nejvyšší správní soud k tomu poznamenává, že tyto námitky byly v žalobě skutečně uvedeny zcela obecně, aniž by jakkoli reflektovaly projednávanou věc. Přitom platí, že míra precizace námitek do značné míry určuje to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je námitka obecnější, tím obecněji k ní může správní soud přistoupit a posuzovat ji (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, č. 2162/2011 Sb. NSS). Městský soud proto nijak nepochybil, pokud námitku vypořádal taktéž v obecné rovině, když konstatoval, že žalovaný zjistil řádně skutkový stav věci, obstaral si dostatečně aktuální informace o zemi původu stěžovatele, tyto podklady náležitě a dostatečně zhodnotil a zabýval se přitom všemi okolnostmi případu. Zdejší soud zároveň s těmito závěry městského soudu souhlasí, proto neshledal v tomto směru jakékoliv pochybení městského soudu.

[17] Stěžovatel dále nesouhlasil s tím, že by uváděl pouze ekonomické důvody, ale měla dle něj být zohledněna také situace v zemi původu, neboť tyto dva důvody ve svém souhrnu zakládaly důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Městský soud obě tyto otázky zohlednil na str. 5 a 6 napadeného rozsudku, přičemž přihlédl ke specifickým okolnostem věci a vycházel z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu. Zdejší soud ve své judikatuře opakovaně dovodil, že institut mezinárodní ochrany není nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na mezinárodní ochranu založené na mezinárodních úmluvách v sobě totiž nezahrnuje právo osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jeho představám, ale slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany v případech, je-li žadatel ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem stanovených důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo nehumánní mezinárodní ochranu neudělit (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005 - 60, nebo usnesení ze dne 16. 5. 2018, č. j. 5 Azs 37/2018 - 33). Nejvyšší správní soud ve shodě se žalovaným i městským soudem souhlasí, že ve věci stěžovatele nebyly dány azylově relevantní důvody, a to ani v případě spojení ekonomických důvodů a bezpečnostní situace na Ukrajině.

pokračování

[18] K námitkám týkajícím se samotné bezpečnostní situace na Ukrajině se Nejvyšší správní soud vyjádřil ve své judikatuře taktéž opakovaně a městský soud tuto judikaturu zcela správně v napadeném rozsudku zohlednil. Nejvyšší správní soud si je vědom složité bezpečnostní i ekonomické situace na Ukrajině, kam se stěžovatel z lidsky pochopitelných důvodů vrátit nechce. Institut mezinárodní ochrany však není nástrojem, který by měl v takovém případě stěžovatel využít, ale naopak je třeba využít jiných institutů a podrobit se režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to bez ohledu na složitost mechanismů, které tento předpis upravuje.

[19] Stěžovatel pak považoval za nedostatečně vypořádanou taktéž námitku týkající se neudělení humanitárního azylu. Tuto námitku zohlednil městský soud v bodě 23. napadeného rozsudku, přičemž zcela správně konstatoval, že udělení tohoto typu mezinárodní ochrany je věcí správního uvážení a soud toto uvážení nemůže nahradit vlastní úvahou. Městský soud přitom ze správního spisu zjistil, že žalovaný řádně zjistil a následně posoudil rodinnou, sociální a ekonomickou situaci stěžovatele a přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu, přičemž neshledal žádné výjimečné důvody, pro které by mohl být stěžovateli humanitární azyl udělen. Ani Nejvyšší správní soud neshledal, že by žalovaný v tomto ohledu jakkoli pochybil.

[20] Na věci přitom nemůže nic změnit ani nově nastalá skutečnost, kterou stěžovatel uvedl v kasační stížnosti. Tato skutečnost totiž žádným způsobem nezakládá azylově relevantní důvod pro udělení doplňkové ochrany, a to jak podle § 14a zákona o azylu, tak podle § 14b zákona o azylu. Ani v jednom případě totiž udělení trvalého pobytu otci stěžovatele nemůže hrát roli, neboť v jeho případě nebylo zjištěno, že by mu hrozila v zemi původu vážná újma. Zároveň zde není prostor ani pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny, neboť jeho rodinnému příslušníku nebyla udělena žádná z forem mezinárodní ochrany. Skutečnost nemůže mít vliv ani na udělení humanitárního azylu, neboť u tohoto institutu se uplatní § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož správní soudy obecně vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. k tomu obdobně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2018, č. j. 5 Azs 201/2017 - 37).

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, proto ji podle § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[22] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu